

Concern Interne Controleplan 2023

Deel I : Reguliere interne controles 2023
Deel II: Bijzondere interne controles 2022 - 2023
Deel III: Ontwikkelingen 2023

December 2022

Bestuurlijk opdrachtgever : Gedeputeerde Staten
Ambtelijk opdrachtnemer : Teamleider AO/IC
Uitvoering : Team AO/IC

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
Deel I	Reguliere interne controles 2023.....	4
1.1	Status van het Concern Interne Controleplan	4
1.2	Doel van de interne controle	4
1.3	Organisatie interne controle bij de Provincie Zuid-Holland	4
1.4	Wettelijke en provinciale kaders	4
1.5	Controleactiviteiten en planning	4
Deel II	Bijzondere interne controles 2022 - 2023	6
2.1	Terugblik 2022	6
2.2	Vooruitblik 2023	7
Deel III	Ontwikkelingen 2023	8

Bijlage: Jaarplanning Interne Controle activiteiten 2023

1 Inleiding

Voor u ligt het Concern Interne Controle-plan (CIC-plan) 2023 van de Provincie Zuid - Holland. Met ingang van 2020¹ is de opbouw van het CIC - plan gewijzigd. Een groot aantal interne controles wordt ieder jaar uitgevoerd, de zogeheten 'reguliere' interne controles. In het CIC-plan 2020 zijn deze interne controles uitgebreid benoemd, toegelicht en vastgesteld voor een periode van vier jaar (2020 – 2023). Er is voor deze periode gekozen om hiermee deze interne controles te koppelen aan de looptijd van het coalitieakkoord. In de CIC-plannen van 2022 tot en met 2023 wordt nog wel een overzicht van deze controles opgenomen (deel I), maar pas wanneer de uitkomsten van deze controles die in het voorgaande jaar zijn uitgevoerd of (externe en/of interne) ontwikkelingen hiertoe aanleiding geven wordt meer aandacht aan deze interne controles geschonken.

Het CIC-plan 2023 is het laatste plan dat valt onder de verantwoordelijkheid van de huidige coalitie. In het CIC-plan 2024, dat door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld in december 2023 wordt opnieuw geïnventariseerd welke 'reguliere' interne controles in de komende jaren zullen worden uitgevoerd en daarmee vastgesteld kunnen worden voor een periode van vier jaar (2024 – 2027).

Naast genoemde reguliere interne controles worden jaarlijks ook aanvullende interne controles uitgevoerd. Aanleidingen hiervoor kunnen zijn: aanbevelingen van de accountant, verzoeken van management en/of bestuur of als gevolg van interne- en of externe ontwikkelingen. De aanvullende interne controles staan vermeld in deel II van het CIC-plan. In dat onderdeel wordt u geïnformeerd over de uitkomsten van de aanvullende interne controles die met betrekking tot het boekjaar 2022 zijn uitgevoerd en over de onderzoeken die met betrekking tot het boekjaar 2023 aanvullend worden verricht. Tenslotte wordt in deel III aangegeven op welke wijze invulling gegeven wordt aan relevante ontwikkelingen met betrekking tot de interne beheersing binnen de provincie.

¹ Daar waar in het Concern Interne Controleplan gesproken worden over jaartallen worden ook boekjaren bedoeld: 2022 betreft het boekjaar 2022; 2023 het boekjaar 2023. De boekjaren vallen samen met de kalenderjaren.

Deel I: Reguliere interne controles 2023

1.1 Status van het Concern Interne Controleplan

Met dit CIC-plan geven Gedeputeerde Staten invulling aan artikel 5.3 lid 4 van de 'Financiële verordening Provincie Zuid-Holland 2021' (16 december 2020). In dit artikel is opgenomen dat Gedeputeerde Staten jaarlijks zorgdragen voor de interne controle (IC) op de getrouwheid van de informatieverstrekking en de (financiële) rechtmatigheid van de beheershandelingen. Het CIC-plan is een kaderstellende nota die de belangrijkste verbijzonderde IC-werkzaamheden weergeeft, inclusief een bijlage met de planning van deze werkzaamheden. Dit plan wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten en ter kennisname doorgestuurd naar de Commissie Onderzoek van de Rekening (COR).

Op basis van de aanbevelingen van de accountant naar aanleiding van zijn controle van de jaarrekening 2022 of interne- en/of externe ontwikkelingen kan dit CIC-plan door Gedeputeerde Staten worden gewijzigd. De wijzigingen worden dan ter kennisneming voorgelegd aan de COR.

1.2 Doel van de interne controle

Het primaire doel van de verbijzonderde interne controle (VIC) is om de organisatie inzicht te verschaffen in de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen in de belangrijkste processen, zodat er tenminste een uitspraak kan worden gedaan over de aspecten getrouwheid en financiële rechtmatigheid. Daarnaast zijn de uitgevoerde verbijzonderde interne controles van belang voor de accountant. Voor de controle van de jaarrekening moet de accountant kunnen steunen op, onder andere, deze verbijzonderde interne controles.

1.3 Organisatie interne controle bij de Provincie Zuid-Holland

Het Team Administratieve Organisatie/Interne Controle (AO/IC) maakt deel uit van de afdeling Financiële en Juridische Zaken van de Provincie Zuid-Holland en voert gedurende het jaar de reguliere interne controles uit op de belangrijkste processen. Deze processen zijn door Provinciale Staten bepaald aan de hand van het, jaarlijks door hen vast te stellen, Normenkader Rechtmatigheid en afgestemd met de accountant. Naast de reguliere interne controles zijn ook de controle van de rechtmatigheid van de inkoop inzake de Europese aanbestedingswet, de controle van zowel inkoop- als subsidiebesluiten, de controle van de memoriaalboekingen en de IT-audit in de jaarlijkse planning opgenomen.

1.4 Wettelijke en provinciale kaders

Er zijn binnen de provincie diverse kaders aanwezig die (kwaliteits)eisen stellen aan de interne controle. Deze kaders zijn afgestemd met de accountant en uitgewerkt in de controleprogramma's die gebruikt worden voor het uitvoeren van de interne controles. In het Normenkader Rechtmatigheid is een volledige opsomming van externe en interne wet- en regelgeving vastgelegd waaraan de medewerkers van Team AO/IC de financiële beheershandelingen toetsen met betrekking tot de controle op de rechtmatigheid. Op 20 december 2022 hebben Gedeputeerde Staten de meest recente versie van het Normenkader Rechtmatigheid vastgesteld.

1.5 Controleactiviteiten en planning

Gezien het grote aantal transacties, de omvang van de geldstromen en/of mate van risico op het gebied van rechtmatigheid en getrouwheid, worden in de periode 2023 – 2024, net

als vorig jaar, gegevens-, proces- en /of systeemgerichte controles verricht op de onderstaande onderwerpen:

Hoofdproces	Controle	Uitvoering	Frequentie
Verwerven en aannemen	Inkopen, aanbesteden en prestatieleveringen	Team AO/IC Procesteam Inkopen	2x per jaar
Verstrekken subsidies	Toekennen en vaststellen subsidies	Team AO/IC Procesteam Subsidies	2x per jaar
Genereren van Inkomsten	Opbrengsten	Team AO/IC Procesteam Subsidies	2x per jaar
Instandhouden Bedrijfskapitaal	Loonkosten	Team AO/IC Procesteam Loonkosten	2x per jaar
	Betalingsverkeer	Team AO/IC Procesteam Betalingsverkeer	2x per jaar
Planning en Control	Begrotingsuitvoering	Team AO/IC Procesteam Begrotingsuitvoering	2x per jaar
	Saldoverklaringen (overlopende posten/transitoria)	Team AO/IC Procesteam Jaarrekening	2x per jaar
	Jaarrekeningcontrole	Team AO/IC Procesteam Jaarrekening	1x per jaar
IT-audit	General IT-controls	Team AO/IC Procesteam Automatisering	1x per jaar
Grondadministratie	Juistheid/volledigheid mutaties + juistheid waardering	Team AO/IC	1x per jaar
Analyse inkoop- en subsidiebesluiten	Rechtmatigheid besluitvorming	Team AO/IC	2x per jaar
Memoriaalboekingen	Juistheid, tijdigheid, rechtmatigheid correcties	Team AO/IC	2x per jaar
Rechtmatigheid inkopen in het kader van Europese Aanbestedingswet	Rechtmatigheid inkoop	Team AO/IC	2x per jaar

Jaarrekeningcontrole

In januari 2023 worden door Team AO/IC de verbijzonderde interne controles over de laatste periode van 2022 uitgevoerd en afgerond. Februari en maart 2023 staan vooral in het teken van het toetsen van de door de organisatie opgeleverde jaarrekeningstukken (jaarrekeningproces) alvorens deze aan de accountant worden aangeboden.

De controles op onder andere de SiSa-regelingen (SiSa = Single information, Single audit), de kapitaallasten, de reserves en voorzieningen, het boeken van de investeringen en de te

verrekenen loonkosten zijn in het CIC-plan 2023 niet separaat opgenomen, omdat deze onderdeel uitmaken van de interne controles met betrekking tot de jaarrekening.

In de bijlage bij dit plan (Jaarplanning Interne Controle Activiteiten 2023 zijn de geplande start- en einddata en doorlooptijden van de controles zichtbaar gemaakt.

Deel II: Bijzondere interne controles 2022 - 2023

2.1 Terugblik 2022

Het jaar 2022 wordt gekenmerkt door zowel consolidatie als doorontwikkeling voor wat betreft de interne beheersing binnen de provincie. Net als in voorgaande jaren concludeert Deloitte na afloop van de door hen uitgevoerde interimcontrole 2022 dat er geen significante leemtes aanwezig zijn in de interne beheersing binnen de belangrijkste financiële processen van de provincie in 2022. Hiermee wordt aangegeven dat de interne beheersing voldoende op orde is, maar dat op onderdelen verbetering mogelijk is.

Tegelijkertijd wordt het jaar 2022 ook gekenmerkt door het feit dat op een aantal terreinen met betrekking tot de interne beheersing is gestart met de noodzakelijke (door)ontwikkeling. Zo heeft het Team AO/IC de nodige stappen gezet in de voorbereidingen voor de implementatie van de wetwijziging die als gevolg heeft dat Gedeputeerde Staten met ingang van het verslagjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording moeten afgeven. Eind 2021 is een applicatie aangeschaft die een groot deel van het proces van de uit te voeren interne controles automatiseert en daarmee een bijdrage levert aan meer efficiëntie en uniformiteit bij de uitvoering van de interne controles. De implementatie van deze applicatie wordt, naar verwachting, medio 2023 afgerond. In 2022 is Team AO/IC gestart met het ontwikkelen en toepasbaar maken van data-analyse voor de uitvoering van de interne controlewerkzaamheden op de salarislasten. Tenslotte heeft de organisatie, samen met Deloitte, de eerste stappen gezet om te komen tot een routekaart die aangeeft op welke wijze de kwaliteit van de geautomatiseerde omgeving van de provincie verder verbeterd kan worden. Zie voor verdere informatie over deze ontwikkelingen § 2.2.

Naast de reguliere interne controles is in 2022 ook een aantal aanvullende interne controles uitgevoerd. Aanleiding hiervoor waren: interne/externe ontwikkelingen, verzoeken vanuit management en bestuur of aanbevelingen van de accountant zoals die zijn opgenomen in zijn managementletter. De uitvoering van deze aanvullende interne controles zal hierna kort worden toegelicht.

Impact COVID-19

In relatie tot het opstellen van de jaarrekening 2021 heeft Deloitte in zijn Managementletter 2021 bijzondere aandacht gevraagd voor de (mogelijke) invloed van COVID-19 op een aantal posten uit deze jaarrekening. Daarnaast moest in de jaarrekening 2021 een transparante verantwoording plaatsvinden over de financiële effecten voor het boekjaar 2021 als gevolg van COVID-19.

Zowel in 2021 als in 2022 heeft de provincie de ontwikkelingen met betrekking tot COVID-19 op de voet gevolgd om tijdig en adequaat te kunnen reageren op de mogelijke (financiële) gevolgen van de COVID-19 crisis. Naast de bijzondere aandacht voor de rechtmatigheid van de aan openbaar vervoersbedrijven verstrekte beschikbaarheidsvergoedingen heeft ook monitoring plaatsgevonden op de mogelijke

financiële gevolgen van COVID-19 voor de jaarrekeningposten debiteuren, verbonden partijen/deelnemingen, subsidies, leningen u/g /gewaARBorgde geldleningen en de schade bij infrastructurele projecten en onderhoudsprojecten. Bij de uitvoering van de reguliere interne controles met betrekking tot 2021 heeft COVID-19 specifieke aandacht gekregen in de controleaanpak die het Team AO/IC heeft gehanteerd. Daarnaast was het Team AO/IC direct betrokken bij het jaarrekeningproces 2021 en werd vanuit die hoedanigheid, samen met de betrokken collega's, bewaakt dat informatie over de mogelijke (financiële) effecten van COVID-19 op genoemde dossiers tijdig beschikbaar was zodat deze, indien noodzakelijk, verantwoord kon worden in de jaarrekening 2021.

Naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2021 heeft Deloitte het accountantsverslag 2021 opgesteld. Hierin merken zij op dat "de paragraaf Corona in de jaarrekening 2021 op een transparante wijze de financiële impact weergeeft van het coronavirus, inclusief de weerslag hiervan op de cijfers van de jaarrekening 2021."

Inkoopstelsel PINK

Na de ingebruikname van het nieuwe inkoopstelsel PINK in maart 2021 zijn verschillende aanloopproblemen en kinderziektes geconstateerd. Zo bleek dat het op een efficiënte manier verkrijgen van betrouwbare data uit PINK en het faciliteren van het structureel vastleggen van een deugdelijke onderbouwing van een goedgekeurde prestatie niet in alle gevallen mogelijk was. In 2022 heeft de organisatie stappen gezet in de verbetering van genoemde aanloopproblemen. Zo is bijvoorbeeld, voor het onttrekken van relevante informatie uit PINK, een aantal tabulars in gebruik genomen die continue in ontwikkeling blijven. Het deugdelijk vastleggen van goedgekeurde prestaties is door middel van trainingen en instructies onder de aandacht gebracht van de betrokken medewerkers. Deze lijn wordt in 2023 doorgezet en waar mogelijk zal Team AO/IC zijn bijdrage hier aan leveren.

Naast genoemde aanloopproblemen was er een aantal specifieke onderwerpen binnen PINK die van belang is voor een goede beheersing van het inkoopproces en daarom in 2022 om aandacht hebben gevraagd. Hierbij moet gedacht worden aan: vastlegging van relevante inkoopinformatie, naleving afspraken inkoopprocedure, advisering gedurende het inkoopproces en goedkeuring facturen. Deze onderwerpen zijn betrokken bij de uitvoering van de reguliere interne controle over de eerste helft van 2022 op het proces Verwerven en Aannemen. Deze controle heeft niet geleid tot bijzondere bevindingen. In januari 2023 wordt de interne controle over het tweede half jaar van 2022 van dit proces uitgevoerd. In het geval bevindingen daar aanleiding toe geven zal Team AO/IC aanvullende onderzoeken uitvoeren om mogelijke omissies op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid van de inkoop binnen PINK zo snel mogelijk te signaleren, te (laten) herstellen en herhaling te voorkomen.

2.2 Vooruitblik 2023

Naast de in § 1.5 genoemde reguliere controles zullen met betrekking tot het boekjaar 2023 een aantal bijzondere controles worden uitgevoerd. Dit, naar aanleiding van de aanbevelingen van de accountant zoals deze zijn opgenomen in de managementletter 2022. Deze aanvullende controles worden hierna toegelicht.

Projecten

Deloitte signaleert in zijn managementletter 2022 dat de provinciale organisatie in het afgelopen jaar verschillende stappen heeft gezet om het projectmanagement steeds verder te verbeteren. Ook in 2023 krijgt de verdere verbetering van het projectmanagement de

nodige aandacht binnen de organisatie. Deloitte adviseert om bepaalde projecten of aspecten van goed projectmanagement gedurende het jaar te toetsen. Team AO/IC en Deloitte zullen in het eerste kwartaal van 2023 hierover in gesprek gaan met de betrokken managers om afspraken te maken over de uitwerking van dit advies en het bijbehorende tijdpad.

IT-Audit

De organisatie heeft besloten om per 1 januari 2023 certificeerbaar te zijn voor ISO27001. Dit is een norm voor informatiebeveiliging met als doel de general IT-controls doorlopend en zichtbaar te laten functioneren. Deze general IT-controls hebben betrekking op toegangs- en autorisatiebeheer, change management en wachtwoordbeleid. De accountant geeft in zijn managementletter 2022 aan dat wanneer deze general IT-controls op orde zijn de aandacht gericht kan worden op de werking van de application controls. Dit zijn de geautomatiseerde beheersmaatregelen in de verschillende applicaties die gebruikt worden binnen de ambtelijke organisatie. Hierbij kan gedacht worden aan het digitaal goedkeuren van subsidieverstrekingen en inkoopfacturen.

Nadat de organisatie certificeerbaar is voor ISO 27001 zal het Team AO/IC in overleg met Deloitte nagaan of het uitvoeren van een IT-audit wenselijk/nuttig is voor 2023. Bij het uitvoeren van deze IT-audit worden niet dan alleen de general IT-controls, maar waar mogelijk, ook de application controls betrokken.

Aandachtspunten jaarrekening 2022

In zijn managementletter 2022 vraagt de accountant specifiek aandacht voor een tweetal onderwerpen: (1) het opstellen van specificaties van de balansrekeningen met betrekking tot de overlopende activa en passiva en (2) een deugdelijke onderbouwing van de voorzieningen waaruit ook de rechtmatigheid blijkt van de aanwendungen die hebben plaatsgevonden gedurende het verslagjaar. Bij beide aandachtspunten gaat het om deugdelijke dossiervorming als voorbereiding op de controle van de provinciale jaarrekening die door Deloitte in maart 2023 wordt uitgevoerd. Mede naar aanleiding van de ervaringen vanuit het jaarrekeningproces 2021 wordt in de organisatie nagegaan welke jaarrekeningdossiers op welk onderdeel verder verbeterd moeten worden. Genoemde dossiers worden in dat verbetertraject meegenomen.

Deel III: Ontwikkelingen 2023

Naast de in de voorgaande hoofdstukken beschreven ontwikkelingen die direct betrekking hebben op de uit te voeren (interne) controles is een aantal interne en externe ontwikkelingen te benoemen die van invloed (gaan) zijn op de interne beheersing van de provincie in het algemeen en de werkzaamheden van het Team AO/IC in het bijzonder. Deze ontwikkelingen worden hieronder toegelicht.

Rechtmatigheidsverantwoording Gedeputeerde Staten

Eén van de huidige ontwikkelingen die voor de provincie van belang is, vormt de implementatie van de wetwijziging die erin voorziet dat met ingang van het verslagjaar 2023 Gedeputeerde Staten een rechtmatigheidsverantwoording moet afgeven. De beoogde ingangsdatum was het verslagjaar 2021, maar mede als gevolg van de COVID-19 omstandigheden, heeft de Tweede Kamer de bijbehorende wetwijziging vastgesteld waarin is bepaald dat de ingangsdatum 1 januari 2023 is. Dit houdt in dat Gedeputeerde Staten voor het eerst bij de jaarrekening 2023 een Rechtmatigheidsverantwoording moeten afgeven.

Ondanks het feit dat de inwerkingtreding van deze wetwijziging is uitgesteld heeft de organisatie ook in 2022 de nodige stappen gezet ter voorbereiding van de implementatie hiervan. Zo is de controle van de jaarrekening 2021 gebruikt om te kijken of de organisatie al in staat is om te voldoen aan de vereisten van de rechtmatigheidsverantwoording. Op deze manier worden mogelijke knelpunten tijdig ontdekt en kunnen noodzakelijke aanpassingen tijdig worden doorgevoerd. Op aangeven van de accountant vormden de volgende specifieke onderwerpen de scope van deze testcase:

1. Beoordeling begrotingsrechtmatigheid
2. Beoordeling uitputting gevoteerde kredieten
3. Naleving van de aanbestedingsregels
4. Misbruik en oneigenlijk gebruik
5. Staatssteun

Bij de uitvoering van deze werkzaamheden is, onder andere, geïnventariseerd welke informatie met betrekking tot deze onderwerpen beschikbaar is, of en zo ja, welke controles binnen de organisatie in 2021 zijn uitgevoerd om de rechtmatigheid van relevante handelingen vast te stellen en wat de uitkomsten zijn geweest van deze controles. Mede aan de hand van de uitkomsten van deze inventarisatie en gesprekken met direct betrokken medewerkers is vastgesteld of de organisatie al gereed is om zelfstandig de controle op de rechtmatigheid te kunnen uitvoeren of dat er nog aandachtspunten zijn die in de komende maanden moeten worden opgevolgd. De algemene conclusie is dat, voor wat de vijf genoemde onderwerpen betreft, de organisatie in de basis in staat is deze controle op de rechtmatigheid zelfstandig te kunnen uitvoeren. Wel zijn er per dossier één of meerdere aandachtspunten die moeten worden opgepakt om er voor te zorgen dat deze rechtmatigheidscontrole uiteindelijk volledig zelfstandig en zo efficiënt en effectief mogelijk kan worden uitgevoerd.

Naar aanleiding van de hiervoor uitgevoerde werkzaamheden is een memo opgesteld. Dit memo is besproken met de leden van de COR op woensdag 7 september 2022. Tijdens de controle van de jaarrekening 2021 heeft Deloitte de uitgevoerde werkzaamheden beoordeeld en, waar nodig, aanbevelingen gedaan voor verdere ontwikkelingen op dit gebied. In zijn Managementletter 2022 adviseert Deloitte om ook het verslagjaar 2022 te zien als een 'leertraject' voor de Rechtmatigheidsverantwoording. Ook met betrekking tot het verslagjaar 2022 zouden de vijf genoemde onderwerpen centraal moeten staan, waarbij vooral ook aandacht besteed moet worden aan de opvolging van de aandachtspunten uit 2021. Daarnaast vraagt de onderbouwing (lees: dossiervorming) van deze vijf onderwerpen de nodige aandacht. Deze onderbouwing moet voldoen aan de vaktechnische eisen van de accountant.

Deze adviezen van Deloitte zijn overgenomen en worden betrokken in het leertraject 2022. Afstemming over de vaktechnische vereisten van de onderbouwingen vindt met Deloitte plaats. De uitkomsten van dit leertraject zullen door middel van een memo in mei 2023 gedeeld worden met de leden van de COR.

Automatisering en interne controle

Automatisering speelt een steeds belangrijker rol bij de uitvoering van de interne controles. Zo kan de inzet van een 'audittool' voor de uitvoering van de interne controles zorgen voor meer efficiëntie, bijvoorbeeld op het gebied van het vastleggen van controlewerkzaamheden en het delen van beschikbare informatie tussen de verschillende controles. Daarnaast leidt de inzet van data-analyse tot een meer efficiënte uitvoering van de interne controles binnen de organisatie. Naast de inzet van deze tools, specifiek ten behoeve van de uitvoering van de interne controles, moet ook de kwaliteit van de

geautomatiseerde omgeving van de hele provinciale organisatie verder verbeterd worden. De realisatie van genoemde ambitie en de implementatie van de desbetreffende tools is gestart in 2022. Hieronder worden deze onderwerpen verder toegelicht waarbij ook vooruitgekeken wordt naar de verwachte ontwikkelingen in 2023.

Routekaart IT

In hun managementletter 2021 heeft Deloitte nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de geautomatiseerde omgeving van de provincie. Mede met het oog op de eerder genoemde Rechtmatigheidsverantwoording heeft Deloitte gewezen op het feit dat deze Rechtmatigheidsverantwoording wordt gebaseerd op het uitgangspunt dat de interne processen zodanig effectief werken dat onrechtmatigheden niet voorkomen of tijdig worden gesignaleerd en worden voorkomen voordat een financiële beheerhandeling wordt uitgevoerd. Op dit moment voldoen nog niet alle processen binnen de provincie hieraan. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door het feit dat de geautomatiseerde omgeving van de provincie nog niet voldoet aan de minimale vereisten die hiervoor noodzakelijk zijn (o.a. toegang- en rechtenbeheer). De provincie heeft in 2021 de ambitie uitgesproken om de kwaliteit van de processen verder te verbeteren. Het investeren in (de kwaliteit van) de IT-omgeving van de provincie blijft noodzakelijk. Samen met Deloitte is de organisatie bezig een routekaart op te stellen waarin wordt beschreven welke stappen gezet moeten worden om te komen van de huidige situatie van de IT-omgeving naar de gewenste situatie.

In 2022 heeft de organisatie verschillende activiteiten uitgevoerd om de geautomatiseerde omgeving van de provinciale organisatie verder te verbeteren. Het belangrijkste traject dat hiervoor in gang is gezet betreft het per 1 januari 2023 certificeerbaar worden voor ISO27001. Dit is een norm voor informatiebeveiliging met als doel de general IT-controls doorlopend en zichtbaar te laten functioneren. Deze general IT-controls hebben betrekking op toegangs- en autorisatiebeheer, change management en wachtwoordbeleid. Zodra de organisatie certificeerbaar is voor genoemde ISO-norm wordt, in overleg met Deloitte, bepaald of de uitvoering van een IT-audit over 2023 mogelijk/wenselijk is. Bij de uitvoering van een IT-audit wordt Team AO/IC nadrukkelijk betrokken zodat zij zich ook op dit gebied in 2023 verder kunnen ontwikkelen.

In 2023 wordt genoemde routekaart voor de IT-omgeving verder ingevuld én uitgevoerd. Waar mogelijk zal Team AO/IC haar bijdrage leveren aan de ontwikkeling en uitvoering van deze routekaart.

Audittool

Team AO/IC heeft in december 2021 de beschikking gekregen over een audittool (Key-Control Dashboard) waarmee alle interne controles op een uniforme wijze zouden moeten kunnen worden vastgelegd. Uitgangspunt van de inzet van deze tool is om niet alleen de kwaliteit van de werkzaamheden verder te verbeteren, maar ook te zorgen voor meer efficiëntie, bijvoorbeeld op het gebied van het vastleggen van controlewerkzaamheden en het delen van beschikbare informatie uit de verschillende controles. Eind 2021/begin 2022 is gestart met de implementatie van deze tool. Diverse ontwikkelingen, hoofdzakelijk aan de kant van de leverancier, hebben er voor gezorgd dat de implementatie nog niet is afgerond. Het implementatietraject wordt in 2023 vervolgd waarbij het streven is om, indien mogelijk, dit traject uiterlijk in het tweede kwartaal van 2023 af te ronden.

Data-analyse

Het Team AO/IC is in 2022 gestart met het ontwikkelen en het waar mogelijk toepassen van data-analyse in de interne controle op de loonkosten. De resultaten hiervan zijn afgestemd met Deloitte waarbij Deloitte heeft aangegeven dat deze resultaten voor hen 'bruikbaar' zijn voor hun controle van de provinciale jaarrekening (zie managementletter 2022). Team AO/IC zal in 2023 verdere stappen zetten op het gebied van de inzet van data-analyse. In afstemming met Deloitte zal nagegaan worden op welke wijze en bij welke andere interne controles data-analyse in 2023 kan worden ingezet.